

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інфекційних хвороб

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

« 01 » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інфекційні хвороби»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: «Медицина»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

завідувач кафедри, д-р мед. наук, професор Чабан Т.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інфекційних хвороб
Протокол № 1 від « 29 » 08 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ЧАБАН

Погоджено із гарантом ОЦП _____ Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від « 30 » 08 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін ОНМедУ

Екимова Олена ВОЛОШИНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ___ від " ___ " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	<i>Денна форма навчання</i> <i>Обов'язкова дисципліна</i>
Кредитів: 2	Спеціальність 222 «Медицина»	<i>Рік підготовки: 6</i>
Годин: 60	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Семестри XI - XII</i>
Змістових модулів: 7		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (40 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (20 год.)</i>
		<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>
		<i>Форма підсумкового контролю – іспит</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти знань з дисципліни закладає основи вивчення здобувачами сімейної медицини, що передбачає інтеграцію викладання з цією дисципліною та формування умінь застосовувати знання з диференційної діагностики інфекційних хвороб в процесі подальшого навчання і в професійній діяльності.

Завдання:

Формування вмінь та навичок:

- виявляти основні клінічні симптоми, що формують характерний синдром щодо найбільш поширених інфекційних хвороб;
- встановити попередній діагноз найбільш поширених інфекційних хвороб (синдромальний та етіологічний).

Удосконалення навичок:

- здійснювати клінічну і лабораторну диференціальну діагностику різних інфекційних хвороб та інфекційних хвороб з неінфекційними;
- інтерпретувати результати специфічних методів обстеження за наявності поєднаної патології – інфекційної та неінфекційної;

- планування профілактичних та карантинних заходів щодо найбільш поширених та особливо небезпечних хвороб;

Опанування вмінням:

- визначити тактику ведення: госпіталізації та ізоляції інфекційних хворих на найбільш поширені інфекційні хвороби;
- діагностувати невідкладні стани та надавати допомогу на догоспітальному етапі;
- демонструвати обізнаність щодо інфекційних хвороб, як зброї масового ураження;
- прогнозувати наслідки інфекційних захворювань для здоров'я людини;
- демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці інфекційних хвороб.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

• Загальних (ЗК):

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7 – Здатність працювати в команді.

ЗК8 – Здатність до міжособистої взаємодії.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології

ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК14 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав и свобод людини і громадянина в Україні

ЗК15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК16 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК17 – Прагнення до збереження навколишнього середовища

– **Спеціальних (СК):**

СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК4 – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань

СК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК8 – Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

СК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

СК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання

СК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК14 – Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

СК15 – Здатність до проведення експертизи працездатності

СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК17 – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

СК20 – Здатність до проведення епідеміологічних та медико статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації

СК23 – Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я

СК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

СК25 – Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

СК26 – Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 - Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 - Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання

ПРН4 - Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5 - Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6 - Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН7 - Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8 - Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9 - Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10 - Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН14 - Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН16 - Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.

ПРН17 - Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18 - Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

- ПРН19 - Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
- ПРН20 - Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
- ПРН21 - Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
- ПРН24 - Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
- ПРН29 - Планувати, організувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.
- ПРН30 - Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).
- ПРН31 - Визначати тактику ведення осіб, хворих на хронічні інфекційні хвороби, що підлягають диспансерному нагляду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: етіологію, епідеміологію, патогенез, клініку, діагностику, диференційну діагностику, лікування, профілактику поширених інфекційних хвороб.

Вміти:

- спілкуватися з хворим, збирати скарги, анамнез життя та захворювання, епідеміологічний анамнез, проведення опитування за органами та системами;
- проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;
- аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах
- визначати характер та принципи лікування на підставі попереднього клінічного діагнозу.
- визначення заходів первинної та вторинної профілактики;
- доповідь результатів обстеження хворого, правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальна характеристика зоонозних інфекцій.

Тема 1. Загальна характеристика зоонозних інфекцій.

Загальна характеристика зоонозних інфекцій. Зоонози: етіологія, епідеміологія, класифікація.

Тема 2. Чума. Сибірка.

Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз. Принципи лікування. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. Профілактичні заходи.

Тема 3. Бруцельоз. Туляремія. Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. Профілактичні заходи.

Тема 4. Сказ. Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих

із стаціонару. Профілактичні заходи.

Тема 5. Особливо небезпечні хвороби. Поняття про біобезпеку. Геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург. Натуральна та мавпяча віспа.

Гарячки Марбург, Ебола, Ласса: етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз. Принципи лікування і профілактики. Лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.

Тема 6. Натуральна та мавпяча віспа. етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз. Принципи лікування і профілактики. Лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.

Змістовий модуль 2.

Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом.

Тема 7. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом.

Гострі інфекційні захворювання, з синдромом діареї: сальмонельози, шигельози, харчові токсикоінфекції, ботулізм. Обстеження хворого на дошпитальному етапі. Показання до направлення хворого до шпиталю. Первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекції.

Тема 8. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: ешерихіози, кампілобактеріоз, холера, ієрсиніози, вірусні діареї, паразитарні ураження кишок.

Тема 9. Загальна характеристика гельмінтозів. Протозойні захворювання кишечника: лямбліоз, балантидіаз. Етіологія. Епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, прогноз. Принципи лікування та профілактики

Тема 10. Кишковий ієрсиніоз та псевдотуберкульоз.

Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, діагностика, диференціальний діагноз, прогноз. Принципи лікування, медична допомога хворим на догоспітальному етапі, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. Принципи профілактики

Змістовий модуль 3.

Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці

Тема 11. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Клініко-патофізіологічна характеристика жовтяниць: надпечінкової, печінкової, підпечінкової. Клініко-лабораторні синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.

Тема 12. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці.

Лабораторна діагностика жовтяниць. Методи експрес-діагностики. Біохімічне дослідження. Маркери вірусних гепатитів. Показання до направлення хворого до шпиталю. Первинні протиепідемічні заходи

Гостра печінкова енцефалопатія. Причини виникнення, клініка, діагностика, невідкладна допомога

Змістовий модуль 4.

Диференційна діагностика інфекційних хвороб з повітряно-крапельним механізмом

передачі

Тема 13. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з респіраторним синдромом

Епідеміологічні і клінічні особливості грипу і ГРВІ. Методи експрес-діагностики, лікування і профілактики

Гостра дихальна недостатність. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога

Тема 14. Диференційна діагностика ангін

Інфекційні хвороби з ураженням ротоглотки (дифтерія, ангіни, інфекційний мононуклеоз, скарлатина, герметична ангіна, туляремія). Семіотика уражень ротоглотки (гіперемія, ціаноз, набряк, нальоти і їх локалізація, біль при ковтанні, регіональні лімфатичні вузли). Виразність синдрому інтоксикації і дихальної недостатності

Тема 15. Інфекційний мононуклеоз. Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. Профілактичні заходи.

Тема 16. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом

Менінгеальний синдром при інфекційних (менінгококовий менінгіт, вірусні серозні менінгіти та ін.) та неінфекційних захворюваннях (субарахноїдальний крововилив, травматичне ураження мозку). Лікарська допомога. Невідкладна допомога.

Тема 17. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом

Первинні і вторинні менінгіти. Серозні і гнійні менінгіти. Особливості клінічних проявів. Методи лабораторної діагностики. Ускладнення. Лікування і профілактика.

Синдром набряку-набухання головного мозку. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.

Тема 18. Кліщовий та японський енцефаліти. Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару. Профілактичні заходи.

Змістовий модуль 5.

Диференційна діагностика екзантем

Тема 19. Диференційна діагностика екзантем

Характеристика екзантем (пляма, роzeола, еритема, геморагії, папула, бугорок, вузол, пухир, бульбашка, пузир, пустула) морфологія, термін прояви і динаміка. Гострі інфекційні захворювання з проявами екзантеми: висипний і черевний тифи, паратифи, менінгококцемія, геморагічні гарячки, бешиха. Клініко-епідеміологічна і лабораторна діагностика. Диференційна діагностика інфекційних і неінфекційних екзантем (шкірні хвороби, лікарська хвороба, шкірні прояви при колагенозах, геморагічних діатезах).

“Дитячі” крапельні інфекції у дорослих. Графік щеплень. Клінічний перебіг кору, краснухи, вітряної віспи, епідемічного паротиту у дорослих. Краснуха у вагітних. Особливості ускладнень «дитячих» крапельних інфекцій. Організація лікування дорослих вдома (патогенетична і симптоматична терапія, необхідність призначення антибіотиків).

Тема 20. Лайм-бореліоз. Бешиха.

Етіологія, епідеміологія, класифікація, патогенез, клінічний перебіг, лабораторна діагностика, диференціальний діагноз, ускладнення, прогноз, лікування, лікувальна тактика в разі невідкладних станів. Порядок госпіталізації, правила виписки хворих із стаціонару.

Профілактичні заходи.

Змістовий модуль 6. Диференційна діагностика лімфаденопатій

Тема 21. Диференційна діагностика лімфаденопатій.

СНІД, чума, туляремія, бруцельоз, токсоплазмоз, краснуха, інфекційний мононуклеоз та інші.

Тема 22. ВІЛ-інфекція/СНІД. Історичні дані. Етіологія. Епідеміологія. Класифікація. Нормативні документи МОЗ України, що регламентують порядок добровільного тестування, госпіталізації, лікування пацієнтів, проведення профілактичних заходів, а також правові аспекти щодо ВІЛ-інфекції.

СНІД-асоційовані інфекції. Клінічні і епідеміологічні дані для підозри на ВІЛ-інфекцію
Діагностика на різних стадіях ВІЛ-інфекції: клінічні, епідеміологічні, лабораторні дані.
Лікування. Принципи призначення ВААРТ. Профілактика

Змістовий модуль 7. Диференційна діагностика захворювань з синдромом тривалої гарячки

Тема 23. Диференційна діагностика захворювань з синдромом тривалої гарячки

Основні клінічні прояви інфекційних хвороб з тривалою гарячкою (черевний тиф, паратифи, висипний тиф та інші рикетсіози, бруцельоз, геморагічні гарячки, лептоспіроз, ієрсиніоз, сепсис та інші). Принципи диференційної діагностики, лабораторної діагностики. Диференційна діагностика з туберкульозом та неінфекційними захворюваннями з тривалою гарячкою

Тема 24. Малярія

Збудники малярії людини. Цикл розвитку паразитів. Особливості імунітету. Патогенез нападу хвороби, анемії, малярійної коми, гемоглобінурії. Патогенез ранніх і пізніх рецидивів. Особливості клінічного перебігу різних форм малярії.

Ускладнення малярії: церебральна малярія, гострий гемоліз, гемоглобінурійна гарячка, ниркова недостатність.

Лікування та профілактика малярії. Основні протималярійні хіміопрепарати, механізм їх дії. Лікування малярійної коми і інших ускладнень. Терапія малярії, викликаної хіміорезистентними формами збудників. Профілактика

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	СРЗ
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика зоонозних інфекцій.					
Тема 1. Загальна характеристика зоонозних інфекцій.	2	0	0	2	0

Тема 2. Чума. Сибірка.	2	0	0	2	0
Тема 3. Бруцельоз. Туляремія.	2			2	0
Тема 4. Сказ.	2			2	0
Тема 5. Особливо небезпечні хвороби. Поняття про біобезпеку. Геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург.	2			2	0
Тема 6. Натуральна та мавпяча віспа.	2			2	0
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>12</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>12</i>	<i>0</i>
Змістовий модуль 2.					
Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом.					
Тема 7. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: сальмонельози, шигельози, харчові токсикоінфекції, ботулізм.	4	0	0	2	2
Тема 8. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом: ешерихіози, кампілобактеріоз, холера, ієрсиніози, вірусні діареї, паразитарні ураження кишок.	2	0	0	2	0
Тема 9. Загальна характеристика гельмінтозів. Протозойні захворювання кишечника: лямбліоз, балантидіаз.	2	0	0	0	2
Тема 10. Кишковий ієрсиніоз та псевдотуберкульоз.	2	0	0	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>6</i>
Змістовий модуль 3.					
Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці					
Тема 11. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці: Клініко-патофізіологічна характеристика жовтяниць: надпечінкової, печінкової, підпечінкової. Клініко-лабораторні синдроми: цитоліза, холестаза, мезенхімально-запальний.	4	0	0	2	2
Тема 12. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці: вірусні гепатити А, В, С, Д, Е, лептоспіроз, інфекційний мононуклеоз, ієрсиніоз, паразитарні захворювання печінки, малярія.	2	0	0	2	0
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>2</i>
Змістовий модуль 4.					
Диференційна діагностика інфекційних хвороб з повітряно-крапельним механізмом передачі					
Тема 13. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з респіраторним синдромом	4	0	0	2	2

Тема 14. Диференційна діагностика ангін	2	0	0	2	0
Тема 15. Інфекційний мононуклеоз	2	0	0	0	2
Тема 16. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом: менінгеальний синдром при інфекційних захворюваннях (менінгококовий менінгіт, вірусні серозні менінгіти, лептоспірози, ієрсиніози та ін.)	4	0	0	2	2
Тема 17. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом: первинні і вторинні менінгіти. Серозні і гнійні менінгіти.	2	0	0	2	0
Тема 18. Кліщовий та японський енцефаліти	2	0	0	0	2
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	<i>16</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>8</i>
Змістовий модуль 5.					
Диференційна діагностика екзантем					
Тема 19. Диференційна діагностика екзантем:	4	0	0	2	2
Тема 20. Лайм-бореліоз. Бешиха.	2			2	
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>2</i>
Змістовий модуль 6.					
Диференційна діагностика лімфаденопатій					
Тема 21. Диференційна діагностика лімфаденопатій.	4	0	0	2	2
Тема 22. ВІЛ-інфекція/СНІД	2	0	0	2	
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	<i>6</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>2</i>
Змістовий модуль 7.					
Диференційна діагностика захворювань з синдромом тривалої гарячки					
Тема 23. Диференційна діагностика захворювань з синдромом тривалої гарячки	2	0	0	2	0
Тема 24. Малярія	2	0	0	2	0
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	<i>4</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>0</i>
РАЗОМ	60	0	0	40	20

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика зоонозних інфекцій.	2
2	Тема 2. Чума. Сибірка.	2
3	Тема 3. Бруцельоз. Туляремія.	2
4	Тема 4. Сказ.	2
5	Тема 5. Особливо небезпечні хвороби. Поняття про біобезпеку.	2

	Геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург.	
6	Тема 6. Натуральна та мавпяча віспа.	2
7	Тема 7. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом	2
8	Тема 8. Диференційна діагностика захворювань з діарейним синдромом	2
9	Тема 11. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці	2
10	Тема 12. Диференційна діагностика захворювань з синдромом жовтяниці	2
11	Тема 13. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з респіраторним синдромом	2
12	Тема 14. Диференційна діагностика ангіні	2
13	Тема 16. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом	2
14	Тема 17. Диференційна діагностика інфекційних хвороб з менінгеальним синдромом	2
15	Тема 19. Практичне заняття 10. Диференційна діагностика екзантем	2
16	Тема 20. Лайм-бореліоз. Бешіха.	2
17	Тема 21. Диференційна діагностика лімфаденопатій.	2
18	Тема 22. ВІЛ-інфекція/СНІД	2
19	Тема 23. Диференційна діагностика захворювань з синдромом тривалої гарячки	2
20	Тема 24. Малярія	2
	РАЗОМ	40

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ з/п	Тема	Кількість Годин
1	Тема 7. Підготовка до практичного заняття 7	2
2	Тема 9. Підготовка до тематичного заняття 9	2
3	Тема 10. Підготовка до тематичного заняття 10	2
4	Тема 11. Підготовка до практичного заняття 11	2
5	Тема 13. Підготовка до практичного заняття 13	2
6	Тема 15. Підготовка до тематичного заняття 15	2
7	Тема 16. Підготовка до практичного заняття 16	2
8	Тема 18. Підготовка до тематичного заняття 18	2
9	Тема 19. Підготовка до практичного заняття 19	2
10	Тема 21. Підготовка до практичного заняття 21	2

7. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, навичок проведення диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне опанування алгоритмів спілкування з хворим.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: іспит.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінювання роботи із пацієнтом та практичних навичок з теми заняття.

- методи: а) оцінювання комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування.

- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних

До підсумкового контролю допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Оцінювання результатів навчання здобувачів під час підсумкового контролю – усного стандартизованого іспиту.

Методика проведення усного стандартизованого іспиту є уніфікованою, прозорою та передбачає використання стандартизованих форм. Кількість питань, які виносяться на усний стандартизований іспит відповідає обсягу кредитів, відведених на вивчення навчальної дисципліни

Форма екзаменаційного білету є стандартизованою та складається зі структурних елементів (складників). Екзаменаційний білет може складатися тільки з теоретичних питань або з додаванням ситуаційної задачі. В кожному білеті може бути від 3 до 5 питань. Питання є короткими, простими, зрозумілими, чіткими та прозорими, складене таким чином, що повна відповідь на нього триває не більше 5 хвилин. Таймінг усного структурованого іспиту є стандартним – не більше 30 хвилин.

До кожного питання складається чек - лист (еталон відповіді), який передбачає ключові моменти, обов'язкові для надання повної відповіді на поставлене запитання. До кожного еталону відповіді вказується літературне джерело зі сторінками.

Під час проведення усного структурованого іспиту здобувач бачить питання, викладач – чек-лист з еталонними відповідями та визначає, які складові були названі або не названі здобувачем.

Загальна оцінка за усний структурований іспит складається як середньо арифметична всіх отриманих оцінок за відповіді на поставлені питання (в т.ч. ситуаційні задачі).

Складений пакет документів для усного структурованого іспиту: перелік питань, еталони відповідей (чек листи), рецензується на предметній цикловій методичній комісії.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С»,

«D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ілюстративні матеріали
- Ситуаційні клінічні завдання
- Ситуаційні результати лабораторних обстежень
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)
- Електронний банк тестових завдань Крок-2

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Загальна характеристика зоонозних інфекцій.
2. Особливо небезпечні інфекції (інфекції, що їх регулюють міжнародні медико-санітарні правила). Біологічна зброя та біобезпека.
3. Дегідратаційний шок. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
4. Диференційна діагностика жовтяниць: надпечінкова, печінкова та підпечінкова. Лабораторна діагностика жовтяниць.
5. Гостра печінкова енцефалопатія. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
6. Септичний шок. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
7. Менінгеальний синдром при інфекційних та неінфекційних захворюваннях. Первинні і вторинні менінгіти. Зміни у лікворі при гнійному та серозному менінгітах.
8. Синдром набряку-набухання головного мозку. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
9. Характеристика екзантем Диференційна діагностика інфекційних захворювань з проявами екзантеми: висипний і черевний тифи, менінгококцемія і геморагічні гарячки.
10. «Дитячі» крапельні інфекції (кір, краснуха, вітряна віспа) у дорослих.
11. Диференційна діагностика лімфаденопатій (краснуха, ВІЛ-інфекція, чума, туляремія, токсоплазмоз, бруцельоз)
12. Малярійна кома. Клініка. Діагностика. Лікування.
13. Сучасні методи лікування та профілактики малярії.
14. Гемоглобінурійна гарячка. Клініка. Діагностика. Лікування.

15. Диференційна діагностика вірусних гепатитів з фекально-оральним механізмом передачі та гемоконтактних гепатитів. Маркери вірусних гепатитів.
16. СНІД-асоційовані інфекції.
17. Принципи призначення ВААРТ хворим на ВІЛ-інфекцію. Етапи проведення лабораторної діагностики ВІЛ інфекції. Доконтатна та постконтатна профілактика ВІЛ-інфекції. Правила призначення.
18. Синдром тривалої гарячки.
19. Календар профілактичних щеплень в Україні: правила проведення щеплень.
20. Гостра дихальна недостатність. Причини виникнення, клінічні ознаки, невідкладна допомога.
21. Чума. Сибірка. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
22. Туляремія. Бруцельоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
23. Сказ. Правець. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
24. Лептоспіроз. Геморагічна гарячка з нирковим синдромом. Гарячка Крим-Конго. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
25. Особливо контагіозні геморагічні гарячки: Ебола, Ласса, Марбург.
26. Натуральна та мавпяча віспа. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика
27. Гострі інфекційні захворювання з синдромом діареї. Сальмонельози. Шигельози. Ешерихіози. Холера. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
28. Гострі інфекційні захворювання з синдромом діареї. Харчові токсикоінфекції. Ботулізм. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
29. Кишковий ієрсиніоз та псевдотуберкульоз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
30. Протозойні захворювання кишечника. Амебіаз. Лямбліоз. Балатидіаз. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
31. Грип та інші ГРВІ. Коронавірусна інфекція (SARS, MERS, COVID-19). Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
32. Інфекційні хвороби з ураженням ротоглотки. Дифтерія. Інфекційний мононуклеоз. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
33. Кліщовий і японський енцефаліти. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
34. Лайм-бореліоз. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
35. Бешіха. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
36. Малярія. Етіологія. Епідеміологія. Патогенез. Клінічні прояви. Діагностика. Особливості клінічного перебігу різних форм малярії
37. Черевний тиф. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
38. ВІЛ-інфекція. Етіологія. Епідеміологічні особливості. Патогенез. Класифікація клінічних стадій
39. Гострий гепатит А, Е. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.
40. Гострий гепатит В, С, D. Епідеміологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Профілактика.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Атлас дитячих інфекційних хвороб. Червона Книга = Red Book Atlas of Pediatric Infectious Diseases / Керол Дж. Бейкер; переклад 3-го англ. видання. К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с.
2. Атлас інфекційних хвороб / М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С.О. Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. – 3-тє вид., випр. і допов. – Львів: Магнолія, 2019. – 296 с.
3. Атлас інфекційних хвороб / М. А. Андрейчин [та ін.]; за ред. М. А. Андрейчина. - 2-е вид., випр. і допов. - Тернопіль : Підруч. і посіб., 2017. - 287 с.
4. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с.
5. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. – 4-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 464 с. (кольорові)

Додаткова:

1. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є.В. Нікітін, К.Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
2. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навч. посібник / К.В. Юрко, В.М. Козько, Г.О. Соломенник. – Київ: ВСВ «Медицина», 2020. – 296 с.
3. Внутрішні хвороби. Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19». Практична медицина, Краків, Польща. 2018 –1632 с.
4. Головацький О.О. Біотероризм: особливості та тактика протидії / О.О. Головацький // Південноукраїнський правничий часопис. – 2016. – № 1. – С. 18–20.
5. Дуда О.К., Краснов М.І., Козько В.М. Герпетична та герпесвірусна інфекція. Навчальний посібник для лікарів. – Київ: НМАПО, 2015. – 96 с.
6. Закон України № 1645-III (1645-14) від 06.04.2000 р. в редакції від 01.06.2012 р. «Про захист населення від інфекційних хвороб».
7. Закон України № 5460-VI (5460-17) від 16.10.2012 р. «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ».
8. Інфекційні хвороби: підручник / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко та ін.; за ред. В.М. Козька. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 312 с.
9. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. – Львів: Магнолія, 2018. – Т. 1. – 718 с.; Т. 2. – 726 с.
10. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В.П. Малого, М.А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
11. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С.О., Голубовської О.А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
12. Клінічний протокол надання медичної допомоги хворим і постраждалим з гострою печінковою недостатністю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://Kd.inf.ua/pub/7-2-2>.
13. Лайм-бореліоз. Діагностичні критерії, лікування і профілактика: метод. рекомендації / [уклад.: М.А. Андрейчин, В.С. Копча, М.І. Шкільна та ін.]. – Тернопіль : ТДМУ, 2019. – 52 с.
14. Лептоспіроз: монографія / Н.А. Васильєва, М.А. Андрейчин. – Тернопіль: ТДМУ, 2016. – 276 с.
15. Лікування і профілактика педикульозу (пам'ятка для населення) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ses.gov.ua/admin/uploaded/pdkul.doc>
16. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид.: у 3 т. Т. 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В. Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона; наук. ред. пер. Катерина Юрко, Василь Москалюк, Лариса Мороз та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2021. – 778 с.
17. Методи клінічного обстеження і семіотика інфекційних захворювань: навчальний посібник (за ред. В.І. Трихліба). – К.: ФОП Чалчинська Н.В., 2017. – 612 с.

18. Медична паразитологія з ентомологією: навч. посібник / В.М. Козько, В.В. М'ясоєдов, Г.О. Соломенник та ін.; за ред. В.М. Козька, В.В. М'ясоєдова. – 2-е вид., виправл. – Київ: ВСВ «Медицина», 2017. – 336 с.
19. Мікотичні та протозойні інфекції, асоційовані з імуносупресією: навч. посібник / Л.Р. Шостакович-Корецька, К.Ю. Литвин, М.С. Суремченко та ін. – К.: Видавничий дім Медкнига, 2018. – 132 с.
20. Наказ МОЗ України № 246 від 21.12.1993 р. «Про удосконалення заходів профілактики епідемічного висипного тифу та хвороби Бриля».
21. Наказ МОЗ України № 38 від 28.03.1994 р. «Про організацію та проведення заходів по боротьбі з педикульозом».
22. Наказ МОЗ України № 133 від 19.07.1995 р. «Про затвердження переліку особливо небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини і носійство збудників хвороб».
23. Наказ МОЗ України № 314 від 19.07.2003 р. «Про заходи з профілактики захворювань на сибірку».
24. Наказ МОЗ України № 205 від 15.04.2004 р. «Про удосконалення заходів профілактики захворювання людей на сказ».
25. Наказ МОЗ України № 170 від 15.04.2005 р. «Про затвердження Методичних вказівок з мікробіологічної діагностики менінгококової інфекції та гнійних бактеріальних менінгітів».
26. Наказ МОЗ України № 188 від 17.05.2005 р. «Про затвердження Інструкції щодо організації епідеміологічного нагляду за кором».
27. Наказ МОЗ України № 48 від 03.02.2006 р. «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунологічних препаратів» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ України № 207 (0427-08) від 17.04.2008 р.)
28. Наказ МОЗ України № 430 від 03.07.2006 р. «Клінічний протокол надання медичної допомоги хворим і постраждалим з гострою печінковою недостатністю».
29. Наказ МОЗ України № 441 від 04.07.2006 р. «Про затвердження методичних вказівок «Організація і проведення імунологічного моніторингу за інфекціями, які контролюються засобами специфічної профілактики (дифтерія, правець, кашлюк та кір)».
30. Наказ МОЗ України № 597 від 06.09.2006 р. «Методичні рекомендації «Діагностика позалегенового туберкульозу у ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД».
31. Наказ МОЗ України № 658 від 04.10.2006 р. «Про удосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію та СНІД».
32. Наказ МОЗ України № 500 від 19.08. 2008 р. «Заходи щодо удосконалення надання екстреної медичної допомоги населенню в Україні».
33. Наказ МОЗ України №370 від 01.06.2009 р. «Про єдину систему надання екстреної медичної допомоги».
34. Наказ МОЗ України № 1141 від 21.12.2010 р. «Про затвердження Порядку проведення тестування на ВІЛ-інфекцію та забезпечення якості досліджень, форм первинної облікової документації щодо тестування на ВІЛ-інфекцію, інструкцій щодо їх заповнення».
35. Наказ МОЗ України № 595 від 16.09.2011 р. «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контролю якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів».
36. Наказ МОЗ України № 585 від 10.07.2013 р. «Про затвердження нормативно-правових актів з питань вдосконалення організації медичної допомоги людям, які живуть з ВІЛ».
37. Наказ МОЗ України № 955 від 05.11.2013 р. «Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків».
38. Наказ МОЗ України №34 від 15.01.2014 р. «Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги при гіповолемічному шоці».
39. Наказ МОЗ України № 551 від 11.08.2014 р. «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».
40. Наказ МОЗ України № 1039 від 31.12.2014 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги хворим на ко-інфекцію туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД».
41. Наказ МОЗ України № 732 від 06.11.2015 р. «Про затвердження Інструкції з проведення лабораторної діагностики респіраторних захворювань та грипу, в тому числі з пандемічним потенціалом».

42. Наказ МОЗ України № 887 від 22.12.2015 р. «Клінічний протокол антиретровірусної терапії ВІЛ-інфекції у дорослих і підлітків».
43. Наказ МОЗ України № 729 від 18.07.2016 р. «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Вірусний гепатит С у дорослих».
44. Наказ МОЗ України № 947 від 18.05.2018 р. «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
45. Наказ МОЗ України № 1292 від 05.06.2019 р. «Про затвердження нового клінічного протоколу з застосування антиретровірусних препаратів для лікування та профілактики ВІЛ-інфекції».
46. Невідкладна інфектологія: навч. посібник / За ред. В.М. Козька. – 2-е вид., перероб. та доп. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 120 с.
47. Сергеева Т.А. Епідеміологічні аспекти соціально значущих інфекцій / Т.А. Сергеева, Ю.В. Круглов, О.В. Максименок та ін. // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2016. – № 4(93). – С. 18–28.
48. Тропічні хвороби: навч. посіб. / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 384 с.
49. Infectious diseases: Підручник для мед. ун-тів, інст., акад. Затверджено МОН і МОЗ / Голубовська О.А., Андрейчин М.А., Шкурба А.В.; за ред. О.А. Голубовської. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 664 с.
50. Harrison's Principles of Internal Medicine. – 19th Edition // Dan Longo, Anthony Fauci, Dennis Kasper, Stephen Hauser. – McGraw-Hill, 2015.
51. Harrison's Principles of internal medicine. 19th edition /edited by Anthony S. Fauci, Dennis L Kasper, Dan L. Longo [et al]. – New York. - 2017. – 2340 p.
52. Pediatric Infectious Diseases: textbook / S.O. Kramarov, O.B. Nadraga, L.V. Pyra et al. — 4th edition K.: ВСВ «Медицина», 2020. – 240 с.
53. General epidemiology: study guide (IV a. 1.) / N.O. Vynograd. — 3rd edition, corrected K.: ВСВ «Медицина», 2017. – 128 с.
54. Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for Management of Sepsis and Septic Shock: 2016 / A. Rhodes, L.E. Evans, W. Alhazzani [et al.] // Intensive Care Med. – 2017. – P. 1–74.
55. The Third International Consensus Definitions for Sepsis and Septic Shock (Sepsis-3) / M. Singer, C.S. Deutschman, C.W. Seymour [et al.] // JAMA. – 2016. – Vol. 315, N 8. – P. 801–810.
56. Tropical infections: manual / ed. by M.A. Andreychyn, V.D. Moskaliuk. – Lviv : «Magnolia 2006», 2019. – 220 p.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaeztekammer.de – Німецька медична асоціація